

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Ogólnopolska konferencja naukowa „Teksty zalecające w książce dawnej i współczesnej” (Katowice, 29-30 października 2014 r.)

Author: Sergiusz Czarzasty

Citation style: Czarzasty Sergiusz. (2015). Ogólnopolska konferencja naukowa „Teksty zalecające w książce dawnej i współczesnej” (Katowice, 29-30 października 2014 r.). "Nowa Biblioteka" Nr 1 (2015), s. 147-149.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Nowa Biblioteka
nr 1 (16), 2015

Sergiusz Czarzasty
Zakład Bibliotekoznawstwa
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytet Śląski
e-mail: s.czarzasty@gmail.com

**OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA *TEKSTY ZALECAJĄCE*
W KSIĄŻCE DAWNEJ I WSPÓŁCZESNEJ
(KATOWICE, 29-30 PAŹDZIERNIKA 2014 R.)**

W sali rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się konferencja naukowa poświęcona tekstom zalecającym występującym w książce dawnej i współczesnej. Przygotował ją Zakład Literatury Baroku i Dawnej Książki działający przy Instytucie Nauki o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego. Pracownicy Zakładu od dawna zajmowali się problemami literackiej ramy wydawniczej oraz jej formy. Tegoroczne sympozjum umożliwiło jego uczestnikom wymianę doświadczeń w zakresie analizy i interpretacji teksów zalecających. Wzięli w nim udział przedstawiciele różnych ośrodków akademickich oraz instytucji naukowo-badawczych. Spotkanie otworzyła Bożena Mazurkowa oraz Mariola Jarczykowa.

W pierwszym dniu trwania konferencji przedstawiono różne teksty zalecające, które występują w dziełach powstałych w epoce starożytnej aż po teksty z epoki oświecenia. Natomiast drugi dzień poświęcono literackiej ramie wydawniczej w publikacjach wydanych w wieku XIX aż po czasy współczesne. Obrady sympozjum rozpoczęto referatem Marka Joba z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, który mówił o sposobie tworzenia prooimion w dziełach greckiej literatury naukowej. Prelegent stwierdził, że już we wstępach do tego rodzaju literatury można doszukać się form zachęcających czytelnika do przeczytania danego dzieła. Ustalenia badawcze poparł analizą tekstów autorstwa Strabona i Archimedesza z Syrakuz. Anna Sitkova (Uniwersytet Śląski w Katowicach) omówiła teksty zalecające w postylli Marcina Białobrzeskiego. Zwróciła uwagę na rolę li-

stów dedykacji, które stanowią jedną z form tekstów zalecających oraz na znaczenie instytucji kościelnych promujących dany utwór. Z kolei Iwona Rak (Uniwersytet Śląski w Katowicach) ukazała problem występowania zachęcających elementów ramowych dwóch edycji staropolskich postylli Jakuba Wujka, zwracając jednocześnie uwagę na rolę listów dedykacyjnych, wierszy oraz zdań cenzorskich. Problemy różnych tekstów zalecających w dziełach religijnych omówiła Mariola Jarczykowa (Uniwersytet Śląski w Katowicach) oraz Monika Dróżdżewicz (Uniwersytet Warszawski). M. Jarczykowa ukazała teksty zalecające w staropolskich edycjach przekładów Księgi Psalmów, M. Dróżdżewicz skupiła się na formie zachęt występujących w polskich mesjadach pasyjnych z siedemnastego wieku. Następnie Michał Kuran (Uniwersytet Łódzki) wygłosił referat o tekstach zalecających w kronikach z przełomu szesnastego i siedemnastego wieku. Prelegent przypomniał, że różne formy zachęt do czytania tego rodzaju piśmiennictwa znajdowały się także w kronikach spisanych w wiekach wcześniejszych. Małgorzata Marcinkowska (Uniwersytet Śląski w Katowicach) zwróciła uwagę na teksty zalecające w przedmowach do modlitewników z siedemnastego i osiemnastego stulecia, a Iwona Słomak omówiła teksty zalecające na przykładzie łacińskich dzieł Famiana Strady oraz Jana Kwiatkiewicza. Następnie Anna Malińska zaprezentowała referat na temat projektowania kręgu odbiorców i procesu lektury w pasyjnym tryptyku Augustyna Rakiewicza. Igor Piotrowski (Uniwersytet Warszawski) odniósł się do tematu na podstawie słowa wstępnego Jędrzeja Kitowicza do *Opisu obyczajów za panowania Augusta III*. Piotr Morawski (Uniwersytet Warszawski) – przedstawił referat pt. *Teatr i druk. Teksty dramatyczne z XVIII wieku poza sceną*. Pierwszy dzień obrad zakończył wykład Bożeny Mazurkowej poświęcony wypowiedziom zalecającym w drukach oświeceniowych.

Drugi dzień obrad rozpoczął Marek Stanisław (Uniwersytet Rzeszowski) – referatem o zalecających aspektach topiki skromnościowej w przedmowach do zbiorów poetyckich z pierwszej połowy dziewiętnastego wieku, a Beata Sołczyk (Uniwersytet Rzeszowski) mówiła o tekstach zalecających w dramatach autorek pierwszej połowy dziewiętnastego wieku. Jacek Wójcicki z Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk zaprezentował własne badania nad nieznanym do tej pory tekstem Jerzego Hlinkowskiego pt.: *Książka zamykająca w sobie różne narzekania...* Przedstawił osobę autora – duchownego wyznawania greckokatolickiego pochodzącego z Słowacji, który swe dzieło spisał pod wpływem żaloby po śmierci żony. Kolejny referat – Małgorzaty Piecuch z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – dotyczył zachęt do lektury *Kazań sejmowych* Piotra Skargi w przedmowach wydawców z dziewiętnastego wieku. Następnie Anna Jaworska (Akademia Techniczno-Hutnicza) omówiła twórczość Stanisława Brzozowskiego, a Karolina Prymewicz

(Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk) w wystąpieniu ustosunkowała się do okresu PRL-u, a przede wszystkim do zagadnień związanych ze wstępem do pracy *100 żartów rysunkowych* Zbigniewa Lengrena opracowanego przez Kazimierza Rudzkiego. Teresa Banaś-Korniak odniosła się do dawnych i współczesnych zachęt do lektur siedemnastowiecznych przekładów dzieł Horacego. Obrady konferencji zakończyło wystąpienie Iwony Loewe z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Prelegentka ukazała, jakie formy zachęt występują na okładkach książek dla młodego odbiorcy. Konferencję zakończono podsumowaniem Bożeny Mazurkowej, która podziękowała prelegentom, słuchaczom oraz wszystkim osobom, które przyczyniły się do organizacji konferencji.

Jej efektem będzie druk tomu zawierającego materiały pokonferencyjne.